

לולו 2900

באשר לטיב הוולדות. 6 עגלים נולדו חיים ותקינים – רק אחד בהמלטה שמינית קשה היה אנורמלי ונולד מת. מחמש העגלות – אחת היתה אנורמלית ונולדה מתה ועוד שתיים היו פגים ונולדו מתים בהמלטה מוקדמת. כך נותרו רק שתי בנות לפרה שרדנית זאת; טרם הספקתי להתחקות אחר גורלן בעדר.

מכל מקום, אף אם רק אחת מעגלותיה של לולו 2900 הגיעה לפרקה ונכנסה למעגל הייצור, הלוא זה בעצם הספיק כדי ליצור אותה, תחלופה הדרושה לפרות היוצאות. אם תרצו, אפשר להיאחו ביתרון של חסכון ניכר בעלות התחלופה ביחס לפרות זקנות – כמובן בתנאי שהפרות האלה מספיקות לפרנס עצמן ובעליהן בכבוד עם קצת עודף ליום סגריר. הרעיון איננו חדש; איך לנהוג על פיו, זה כבר סיפור אחר.

לפני כמה חודשים שמעתי על פרה שהלכה לעולם שכולו טוב (כך מספרים) בגיל מופלג ממש – כמעט בת 20. מדובר בפרה לולו 2900 מרפת שער-העמקים. משום-מה הסיפור משך את תשומת לבי, איך ברפת מודרנית השואפת למירב היעילות המשקית שורדת לה פרה שמכל הבחינות, וכנהוג ברב המשקים אם לא בכולם, היתה צפויה להיות מיועדת ליציאה כפויה. כולנו מבינים את כוונת המינוח הזה. אז מצאתי זמן לבקר במקום (על זה עוד כמה מילים בסוף רשימה זאת) ובעקבות זה ביקשתי מספר-העדר תדפיס של קורות חייה של לולו 2900, מעשייה ומחדליה, אם היו. סיפור לא פשוט המשתרע על חמישה עמודים גדולים של המחשב הגדול שבהתאחדות. כאן אנסה לתמצת ולרכז את עיקר המידע אודות פרה בעלת הישרדות מרשימה.

תנובות לולו 2900 על פי סיכום ספר העדר שבדקנו:

תנובת החיים שלה מיום המלטתה הראשונה 21.1.83 ועד ביקורת החלב האחרונה בחייה הפעילים היצרניים מסתכמת כלהלן:

136,039 ק"ג חלב ב-5155 ימי-חליבה = 26.4 ק"ג/י.
בהוספת 729 ימי-יובש יש 5844 ימי-כלכלה = 23.3 ק"ג/י.^כ

בעוד לגבי ארבע התחלובות הראשונות (לפני תחילת הבדיקות בביתן אהרן) אין לנו מידע על אחוז החלבון בחלב, ביחס לתחלובה השניה גם חסר סיכום אחוז השומן. אי-לוא בדקנו את הרכב החלב בתחלובות רק לגבי אלה שבהן בוצעו כל הבדיקות:

תנובת התחלובות עם ביקורת שומן, ס"ה 124,859 ק"ג חלב עם 4,245.3 ק"ג שומן = 3.4%.

תנובת התחלובות עם ביקורת שומן, ס"ה 93,966 ק"ג חלב עם 2,993.3 ק"ג חלבון = 3.19%.

בשנת 1996 זכתה לולו 2900 בפרס ע"ש מנחם היימן והאירוע הועבר גם בטלוויזיה בערוץ 2.

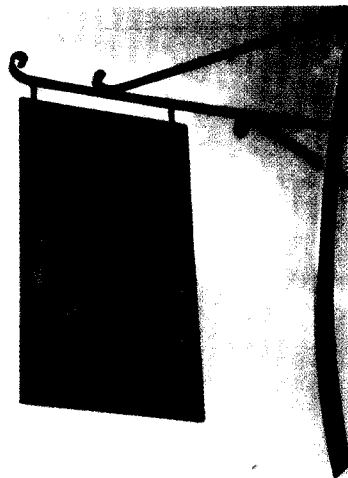
לולו 2900 נולדה ב-6.2.81 (בטוח שבמזל טוב, אחרת לא היו זוכרים אותה כלל), בת לפר אשור 683 ולפרה לרגו 2536 מרפת קב' שער-העמקים. היא המליטה לראשונה בגיל 22 חודש, הזרעה אחת הספיקה לה. הניבה יפה, כמו כל הצעירות בעדר יש להניח, התחילה עם 36.0 ק"ג/י"ח וירדה ל-24.4 ק"ג חלב לקראת הייבוש – טוב ובהתאם למצופה. בהמלטות הנוספות עוד עלתה בתנובה, גם מעבר ל-50 ק"ג/י"ח וכל אותו זמן גם התעברה אחרי הזרעה אחת או שתיים.

במבט לאחור ותוך בחינת מהלך ההמלטות בהמשך ומצב הוולדות התגלתה תמונה מוזרה במקצת. ב-12 המלטותיה נולדו 7 עגלים ו-5 עגלות, יחס שקול למדי אך לא

אכן, פרה נאה בהחלט. נתוני השיפוט הגופני שלה בגיל 15:

גובה (ס"מ)	גודל גופני	אופי חלבני	עטין	רגליים	ציון כולל	צבע שחור
146	92	58	85	85	84	80%

'כילויים נוספים' במרוצת השנים: 28 הזרעות עד להמלטה ה-11, ועוד 41 הזרעות בדרך לסוף הקריירה של הפרה. בנוסף צריך להזכיר גם 12 בדיקות-הריון חיוביות ועוד שתיים שליליות בסוף.

בדרך כלל, הפרה לולו 2900 נהנתה מבריאות טובה מאד: פעם קדחת-חלב אחרי ההמלטה ה-11 ולבסוף עצ"ש אחרי ההמלטה ה-12, האחרונה ובהמשך גוף צהוב והפסקת ההזרעות. חיסונים היו כמו בכל העדר, רק יותר פעמים כי האריכה ימים: 6 פעמים נגד בוטוליזם, 6 פעמים נגד פו"ט ופעם נגד BVD.

המיוחד בכל הסיפור כאן דוקא בסיום הקריירה היצרנית/משקית של פרה זאת: בבוא העת ועטיניה יבשו – לא שלחו אותה לשחיטה. ראוי לציין מכל בחינה יחסם המיוחד של רפתני שערי-העמקים, שהחליטו להוציא את לולו 2900 לגמלאות ממש עם כל הזכויות של ותיקה בעדר, מזון ודירוד חופשיים במשך שנתיים עד סוף ימיה. לבסוף היא הלכה

(בפברואר 2001), כצפוי. לזכרה של הפרה החביבה על כולם הקימו רפתני שערי-העמקים במידיהם מועדון על שמה בשטח הרפת, ובו אפילו פינה עם הגביע והתמונה של לולו 2900.

מרדכי מלען